

优婆塞苾芻萨戒诵戒仪式

仁持学堂

南無本師釋迦牟尼佛

yōu pó sè pú sà jiè sòng jiè yí shì
优婆塞菩萨戒诵戒仪式

pèi shuǐ cháng bái shā mén yuè bì
泐水长白沙门 月璧

集众偈（鸣钟，维那念。先打钟或磬三下，念完再打三下。）

xiáng fú mó yuàn lì chū jié jìn wú yú
降伏魔怨力 除结尽无余
lù dì jī qián chuí pú sà wéndāng jí
露地击犍槌 菩萨闻当集
zhū yù wén fǎ rén dù liú shēng sǐ hǎi
诸欲闻法人 度流生死海
wén cǐ miào yīn xiǎng jìn dāng yún jí cǐ
闻此妙音响 尽当云集此

恭摄偈（入堂、仪式开始。维那念，一人合掌。）

chí jiè qīng jìng rú mǎn yuè shēnkǒujiǎo jié wú xiá huì
持戒清净如满月 身口皎洁无瑕秽
dà zhòng hé hé wú wéizhēng ěr nǎi kě dé tóng bù sà
大众和合无违诤 尔乃可得同布萨

禀三宝（先拜三拜。主事耆宿优婆塞（夷）念，一人合掌，大众肃立。）

yǎngbǐng shí fāng sān bǎo jīn yuè shí rì pú sà jiè
仰禀十方三宝。今_{白黑}月_五十_四日，菩萨戒
yōu pó sè dì zǐ dēng chàn huǐ bó rú shì
优婆塞弟子某甲等，忏悔白如是。

忏悔偈：（大众同念）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴
cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng jīn duì fó qián qiú chàn huǐ
从身语意之所生 今对佛前求忏悔

（拜下，起）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴
cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng yī qiè zuì zhàng jiē chàn huǐ
从身语意之所生 一切罪障皆忏悔

（拜下，起）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴
cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng yī qiè zuì gēn jiē chàn huǐ
从身语意之所生 一切罪根皆忏悔

（拜下，起）

礼请诵戒：（到诵戒居士处，先问讯，后说。）

jū shì cí bēi wèizhòngshuō jiè
居士慈悲，为众说戒。（代表者说）

cǐ shuō jiè shì zhèngdāng wǒ wéi
此说戒事，正当我为。（诵戒者说，再同

一问讯，同到佛前。）

香赞：

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáo
炉香乍爇。法界蒙薰。诸佛海会悉遥

wén suí chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquán
闻。随处结祥云。诚意方殷。诸佛现全

shēn
身。

ná mó yún lái jí pú sà mó hē sà
南无云来集菩萨摩诃萨

ná mó yún lái jí pú sà mó hē sà
南无云来集菩萨摩诃萨

（十方大菩萨皆如云来集会，听诵戒。唱此两句时，诵者拜三拜。）

ná mó hǎi huì yún lái jí pú sà mó hē sà
南无海会云来集菩萨摩诃萨

（唱此句时诵者至文殊菩萨座前及主事者宿优婆塞（夷）前各问讯一次，然后上座）

钟声偈：（念者合掌，大众不合掌）

zhōngshēngbiànhuāzàng jiè nèi fó fǎ yángchénchànguózhōng
钟声遍华藏界内 佛法扬尘刹国中

gōng xūn qí shì jiè hé píng lì yì bào sì ēn hòu dé
功勋祈世界和平 利益报四恩厚德

开经偈：

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（三称，同合掌同念）

pú sà jìng jiè nán dé wén jīng yú wú liàng jù zhī jié
菩萨净戒难得闻 经于无量俱胝劫

dú sòngshòu chí yì rú shì rú shuō xiū xíngzhě gèng nán
读诵受持亦如是 如说修行者更难

散洒供养偈：（年少居士为之。直念无韵。维那念，一人合掌。）

sàn huā zhuāng yán jìng guāng míng zhuāng yán bǎo huā yǐ wéi zhàng
散花庄严净光明 庄严宝花以为帐

sàn zhòng bǎo huā biàn shí fāng gòng yǎng yī qiè zhū rú lái
散众宝花遍十方 供养一切诸如来

行香偈：（维那念，另一居士拈香。）

jiè xiāngdìngxiāng jiě tuōxiāng guāngmíngyún tái biàn shí fāng
戒香定香解脱香 光明云台遍十方
gòngyǎng shí fāng wú liàng fó jiàn wén pǔ xūnzhèngzhēncháng
供养十方无量佛 见闻普熏证真常

请指示偈：（诵者白众，同合掌）

qǐ shǒu hé nán jìng bó dà zhòng zhòngchāisòng jiè
某甲稽首和南，敬白大众。众差诵戒，
kǒngyǒucuò wù yuàntóng sòngzhě cí bēi zhǐ shì
恐有错误，愿同诵者，慈悲指示。

诵戒序：（诵者说，同合掌）

pú sà jiè zhòngděng dì tīng
菩萨戒众等谛听：

guī mìng lú shè nà shí fāng jīn gāng fó
归命卢舍那 十方金刚佛
yì lǐ qián lùn zhǔ dāng jué cí shì zūn
亦礼前论主 当觉慈世尊
jīn shuō sān jù jiè pú sà xián gòng tīng
今说三聚戒 菩萨咸共听
jiè rú dà míng dēng néng xiāo cháng yè àn
戒如大明灯 能消长夜暗
jiè rú zhēn bǎo jìng zhào fǎ jìn wú yí
戒如真宝镜 照法尽无遗
jiè rú mó ní zhū yù wù jì pín qióng
戒如摩尼珠 雨物济贫穷
lí shì sù chéng fó wéi cǐ fǎ wéi zuì
离世速成佛 唯此法为最
shì gù zhū pú sà yīng dāng qín hù chí
是故诸菩萨 应当勤护持

zhū yōu pó sè yōu pó yí děng dì tīng fó miè dù hòu
诸优婆塞、优婆夷等谛听，佛灭度后，

yú mò fǎ zhōng yīng dāng zūn jìng bō luó tí mù chā bō luó tí
于末法中，应当尊敬波罗提木叉，波罗提

mù chā zhě jí shì cǐ jiè chí cǐ jiè shí rú àn yù míng
木叉者即是此戒，持此戒时，如暗遇明，

rú pín rén dé bǎo rú bìng zhě dé chài rú qiú xì chū yù
如贫人得宝，如病者得瘥，如囚系出狱，

rú yuǎn xíng zhě dé guī dāng zhī cǐ zé shì zhòngděng dà shī
如远行者得归。当知此则是众等大师，

ruò fó zhù shì wú yì cǐ yě bù xīn nán shēng shàn xīn nán
若佛住世，无异此也。怖心难生，善心难

fā gù jīng yún wù qīng xiǎo zuì yǐ wéi wú yāng shuǐ dī
发，故经云：‘勿轻小罪，以为无殃；水滴

sūi wēi jiàn yíng dà qì chà nà zào zuì yāng duò wú jiàn
虽微，渐盈大器。刹那造罪，殃堕无间；

yī shī rénshēn wàn jié bù fù zhuàng sè bù tíng yóu rú
 一失人身，万劫不复。壮色不停，犹如
 bēnmǎ rén mìng wú cháng guò yú shānshuǐ jīn rì suī cún
 奔马；人命无常，过于山水。今日虽存，
 míng yì nánbǎo zhòngděng gè gè yī xīn qín xiū jīng jìn shèn
 明亦难保。众等各各一心勤修精进，慎
 wù xiè dài lǎn duò shuìmián zòng yì yè jí shè xīn
 勿懈怠、懒惰、睡眠、纵意。夜即摄心，
 cún niàn sān bǎo mò yǐ kōngguò tú shè pí láo hòu dài shēn
 存念三宝。莫以空过，徒设疲劳，后代深
 huǐ zhòngděng gè gè yī xīn jǐn yī cǐ jiè rú fǎ xiū xíng
 悔。’众等各各一心谨依此戒，如法修行，
 yīng dāng xué
 应当学。

zhū jū shì jīn yuè shí wù rì zuò bù sà shuō pú sà
 诸居士！今^白月^黑十^五日作布萨，说菩萨
 jiè zhòngdāng yī xīn shàn tīng yǒu zuì zhě fā lù wú zuì
 戒，众当一心善听，有罪者发露，无罪
 zhě mò rán mò rán gù zhī zhū jū shì qīng jìng kānshuō pú
 者默然。默然故，知诸居士清净，堪说菩
 sà jiè yǐ shuō pú sà jiè xù jìng jīn wèn zhū jū shì shì
 萨戒。已说菩萨戒序竟。今问诸居士，是
 zhōng qīng jìng fǒu sān wèn sān dǎ mǐng chǐ
 中 清净否？ 三问三打鸣尺

zhū jū shì shì zhōng qīng jìng mò rán gù shì shì
 诸居士，是中 清净，默然故，是事
 rú shì chí
 如是持。

yōu pó sè jiè jīng fó shuō pú sà liù 优婆塞戒经佛说菩萨六

zhòng èr shí bā qīng jiè 重二十八轻戒

先诵题目，同合掌；正诵戒本，放掌。

自“善男子优婆塞（夷）虽为身命，乃至蚊子”诵起，
 至“在家之人多恶因缘所缠绕故”止。

在家菩萨戒本依优婆塞戒经受戒品录出。

【杀戒第一】

shànánán zǐ yōu pó sè jiè suī wèishēnmìng nǎi
 善男子，优婆塞^夷戒¹，虽为身命²，乃
 zhì yǐ zǐ xī bù yīngshā ruò shòu jiè yǐ ruò kǒujiào shā
 至蚊子悉不应杀。若受戒已，若口教杀，
 ruò shēn zì shā shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng
 若身自杀，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚

¹ 丽本：受持戒已；永乐北藏本及龙藏本：戒

² 丽本：天女；永乐北藏本及龙藏本：天女；校勘：身命

bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì
不能得暖法，况须陀洹至阿那含？是
míng pò jiè yōu pó sè chòu yōu pó sè zhān tuó luó yōu pó
名破戒优婆塞、臭优婆塞、旃陀罗优婆
sè gòu yōu pó sè jié yōu pó sè shì míng chū zhòng
塞、垢优婆塞、结优婆塞，是名初重。

【盗戒第二】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé tōu dào nǎi
优婆塞戒，虽为身命，不得偷盗乃
zhì yī qián ruò pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè
至一钱。若破是戒，是人即失优婆塞戒。
shì rén shàng bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà
是人尚不能得暖法，况须陀洹至阿那
hán shì míng pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu
含？是名破戒优婆塞，臭、旃陀罗、垢、
jié yōu pó sè shì míng èr zhòng
结优婆塞，是名二重。

【大妄语戒第三】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé xū shuō wǒ
优婆塞戒，虽为身命，不得虚说我
dé bú jìng guān zhì ē nà hán ruò pò shì jiè shì rén jí shī
得不净观至阿那含。若破是戒，是人即失
yōu pó sè jiè shì rén shàng bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū
优婆塞戒。是人尚不能得暖法，况须
tuó huán zhì ē nà hán shì míng pò jiè yōu pó sè chòu
陀洹至阿那含？是名破戒优婆塞，臭、
zhān tuó luó gòu jié yōu pó sè shì míng sān zhòng
旃陀罗、垢、结优婆塞，是名三重。

【邪淫戒第四】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé xié yín ruò
优婆塞戒，虽为身命，不得邪淫。若
pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng bù
破是戒，是人即失优婆塞戒。是人尚不
néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì míng
能得暖法，况须陀洹至阿那含？是名
pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu pó
破戒优婆塞，臭、旃陀罗、垢、结优婆
sè shì míng sì zhòng
塞，是名四重。

【说四众过戒第五】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé xuān shuō bǐ
优婆塞戒，虽为身命，不得宣说比
qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí suǒ yǒu guò zuì
丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷所有过罪。
ruò pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng
若破是戒，是人即失优婆塞戒。是人尚

bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì
不能得暖法，况须陀洹至阿那含？是
míng pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu
名破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、结优
pó sè shì míng wǔ zhòng
婆塞^夷，是名五重。

【酤酒戒第六】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé gū jiǔ ruò
优婆塞^夷戒，虽为身命，不得酤酒。若
pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng bù
破是戒，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚不
néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì míng
能得暖法，况须陀洹至阿那含？是名
pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu pó
破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、结优婆
sè shì míng liù zhòng
塞^夷，是名六重。

shàn nán zǐ ruò shòu rú shì yōu pó sè jiè néng zhì
善男子，若受如是优婆塞^夷戒，能至
xīn chí bú lìng huǐ fàn zé néng huò dé rú shì jiè guǒ shàn
心持，不令毁犯，则能获得如是戒果。善
nán zǐ yōu pó sè jiè míng wéi yīng luò míng wéi zhuāng yán
男子，优婆塞^夷戒名为璎珞，名为庄严。
qí xiāng wēi miào xūn wú bú biàn zhē bú shàn fǎ wéi shàn
其香微妙，熏无不遍³。遮不善法，为善
fǎ lǜ jí shì wú shàng miào bǎo zhī zàng shàng zú zhǒng xìng
法律，即是无上妙宝之藏、上族种姓、
dà jì jìng chù shì gān lù wèi shēng shàn fǎ dì zhí fā shì
大寂静处，是甘露味，生善法地。直发是
xīn shàng dé rú shì wú liàng lì yì kuàng fù yī xīn shòu chí
心尚得如是无量利益，况复一心受持
bù huǐ
不毁？

【不供养父母师长戒第一】

shàn nán zǐ rú fó shuō yán ruò yōu pó sè shòu chí
善男子，如佛说言：若优婆塞^夷受持
jiè yǐ bù néng gòng yǎng fù mǔ shī zhǎng shì yōu pó sè
戒已，不能供养父母、师长，是优婆塞
dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【耽乐饮酒戒第二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dān yào yǐn jiǔ shì yōu
若优婆塞^夷受持戒已，耽乐饮酒，是优
pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

³ 丽本：邊界；永乐北藏本及龙藏本：不遍

【不瞻病苦戒第三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ è xīn bù néng zhān
若优婆塞^夷受持戒已，恶⁴心不能瞻

shì bìng kǔ shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
视病苦，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，

bú jìng yǒu zuò
不净有作。

【见乞不与戒第四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ jiàn yǒu qǐ zhě bù
若优婆塞^夷受持戒已，见有乞者，不

néng duō shǎo suí yí gài fēn yǔ kōng qiǎn huán zhě shì yōu
能多少随宜⁵丐分与，空遣还者，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【见四众尊长不承礼拜戒第五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò jiàn bǐ qiū bǐ qiū
若优婆塞^夷受持戒已，若见比丘、比丘

ní zhǎng lǎo xiān sù yōu pó sè yōu pó yí děng bù
尼、长⁶老、先宿优婆塞、优婆夷等，不

qǐ chéng yíng lǐ bài wèn xùn shì yōu pó sè dé shī yì
起承迎、礼⁷拜、问讯，是优婆塞^夷得失意

zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
罪，不起堕落，不净有作。

【见四众毁戒心生骄慢戒第六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò jiàn bǐ qiū bǐ qiū
若优婆塞^夷受持戒已，若见比丘、比丘

ní yōu pó sè yōu pó yí huǐ suǒ shòu jiè xīn shēng jiāo màn
尼、优婆塞、优婆夷毁所受戒，心生⁸骄慢，

yán wǒ shèng bǐ bǐ bù rú wǒ shì yōu pó sè dé shī yì zuì
言我胜彼，彼不如我，是优婆塞^夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【不持六斋戒第七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ yī yuè zhī zhōng bù
若优婆塞^夷受持戒已，一⁹月之中不

néng liù rì shòu chí bā jiè gòng yǎng sān bǎo shì yōu pó sè
能六日受持八戒，供¹⁰养三宝，是优婆塞

de shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
夷¹¹得失意罪，不起堕落，不净有作。

⁴ 丽本：污恶；永乐北藏本及龙藏本：恶¹²心

⁵ 丽本：分；永乐北藏本及龙藏本：匀¹³分

⁶ 丽本：诸¹⁴优；永乐北藏本及龙藏本：优¹⁵

⁷ 丽本：月；永乐北藏本及龙藏本：一¹⁶

【不往听法戒第八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sì shí lǐ zhōng yǒu jiǎng
若优婆塞^夷受持戒已，四十里中有讲

fǎ chù bù néng wǎng tīng shì yōu pó sè dé shī yì zuì
法处，不能往听，是优婆塞^夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【受僧用物戒第九】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ shòu zhāo tí sēng wò jù
若优婆塞^夷受持戒已，受招提僧卧具

chuáng zuò shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
床座，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，

bú jìng yǒu zuò
不净有作。

【饮虫水戒第十】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ yí shuǐ yǒu chóng gù
若优婆塞^夷受持戒已，疑水有虫，故

biàn yǐn zhī shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
便饮之，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，

bú jìng yǒu zuò
不净有作。

【险难独行戒第十一】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xiǎn nàn zhī chù wú bàn
若优婆塞^夷受持戒已，险难之处无伴

dú xíng shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
独行，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
净有作。

【独宿尼寺戒第十二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dú sù ní sì shì yōu
若优婆塞^夷受持戒已，独宿尼寺，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【为财打人戒第十三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ wèi yú cái mìng dǎ mà
若优婆塞^夷受持戒已，为于财命，打骂

nú bì tóng pú wài rén shì yōu pó sè dé shī yì zuì
奴婢、僮仆、外人，是优婆塞^夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【残食施四众戒第十四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yǐ cán shí shī yú
若优婆塞^夷受持戒已，若以残食施于

bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí shì yōu pó sè
比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，是优婆塞

dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【蓄猫狸戒第十五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò xù māo lí shì yōu
若优婆塞夷受持戒已，若畜猫狸，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【蓄养畜兽不净施戒第十六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xù yǎng xiàng mǎ
若优婆塞夷受持戒已，畜养象、马、

niú yáng tuó lú yī qiè chù shòu bú zuò jìng shī wèi shòu
牛、羊、驼、驴一切畜兽，不作净施未⁸受

jiè zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
戒者，是优婆塞夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
净有作。

【不蓄三衣、钵、杖戒第十七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò bù chǔ xù sēng qié
若优婆塞夷受持戒已，若不储蓄僧伽

lí yī bō xī zhàng shì yōu pó sè dé shī yì zuì
梨衣、钵⁹、锡杖，是优婆塞夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【作田不求净水、陆种处戒第十八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò wèi shēn mìng xū tián
若优婆塞夷受持戒已，若为身命须田

zuò zhě bù qiú jìng shuǐ jí lù zhòng chù shì yōu pó sè dé
作者，不求净水及陆种¹⁰处，是优婆塞夷得

shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
失意罪，不起堕落，不净有作。

【市场贩卖斗秤不平戒第十九】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ wèi yú shēn mìng ruò
若优婆塞夷受持戒已，为于身命，若

zuò shì yì dǒu chèn gài wù yī shuō jià yǐ bù dé qián què
作市易斗秤卖物，一说价已，不得前却

shě jiàn qù guì dǒu chèn liàng wù rèn qián píng yòng rú qí bù
舍贱趣贵；斗秤量物任前平用，如其不

píng yīng yǔ lìng píng ruò bù rú shì shì yōu pó sè dé shī
平，应语令平，若不如是，是优婆塞夷得失

⁸ 丽本：未；永乐北藏本及龙藏本：求；校勘：未

⁹ 丽本：鉢盂；永乐北藏本及龙藏本：鉢

¹⁰ 丽本：稼；永乐北藏本及龙藏本：種

yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 意罪，不起堕落，不净有作。

【非时非处行欲戒第二十】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yú fēi chù fēi shí
 若优婆塞^夷受持戒已，若于非处非时

xíng yù shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
 行欲，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
 净有作。

【商估不输官税戒第二十一】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ shāng gū fàn mài bù shū
 若优婆塞^夷受持戒已，商估贩卖不输

guānshuì dào qì qù zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù
 官税，盗弃去者，是优婆塞^夷得失意罪，不

qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 起堕落，不净有作。

【犯国制戒第二十二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò fàn guó zhì shì yōu
 若优婆塞^夷受持戒已，若犯国制，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【得新食不先供三宝戒第二十三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò dé xīn gǔ guǒ lǚ
 若优婆塞^夷受持戒已，若得新谷、果蓏

cài rú bù xiān fèng xiàngòng yǎng sān bǎo xiān zì shòu zhě
¹¹、菜茹，不先奉献供养三宝先自受者，

shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【僧不听说法辄自作戒第二十四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sēng ruò bù tīng shuō fǎ
 若优婆塞^夷受持戒已，僧若不听说法

zàn tàn zhé zì zuò zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù
 赞叹，辄自作者，是优婆塞^夷得失意罪，不

qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 起堕落，不净有作。

【在五众前行戒第二十五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dào lù ruò zài bǐ qiū¹²、
 若优婆塞^夷受持戒已，道路若在比丘¹²、

shā mí qián xíng shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
 沙弥前行，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，

bú jìng yǒu zuò
 不净有作。

¹¹ 丽本：苽；永乐北藏本及龙藏本：蓏

¹² 丽本：諸比丘前；永乐北藏本及龙藏本：比丘

【僧食不公分戒第二十六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sēngzhōng fù shí ruò
若优婆塞^夷受持戒已，僧中付¹³食，若

piānwèi shī xuǎn zé měihǎoguò fēn yǔ zhě¹⁴ shì yōu pó sè^夷
偏为师选择美好过分与者¹⁴，是优婆塞^夷

dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
得失意罪，不起堕落，不净有作。

【养蚕戒第二十七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yǎng cán zhě shì
若优婆塞^夷受持戒已，若养蚕者，是

yōu pó sè^夷 dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【行路见病舍去戒第二十八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xíng lù zhī shí yù jiàn
若优婆塞^夷受持戒已，行路之时，遇见

bìng zhě bú zhù zhān shì wèi zuò fāng biàn fù zhǔ suǒ zài ér
病者，不住瞻视、为作方便、付嘱所在而

shě qù zhě shì yōu pó sè^夷 dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
舍去者，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，

bú jìng yǒu zuò
不净有作。

shàn nán zǐ ruò yōu pó sè^夷 zhì xīn néng shòu chí rú shì
善男子，若优婆塞^夷至心能受持如是

jiè shì rén míng wéi yōu pó sè^夷 zhōng fēn tuó lì huā yōu pó
戒，是人名为优婆塞^夷中分陀利华、优婆

sè^夷 zhōng wēi miào shàng xiāng yōu pó sè^夷 zhōng qīng jìng lián huā
塞^夷中微妙上香，优婆塞^夷中清净莲华、

yōu pó sè^夷 zhōng zhēn shí zhēn bǎo yōu pó sè^夷 zhōng zhàng fū
优婆塞^夷中真实珍宝、优婆塞^夷中丈夫

zhī rén
之人！

shàn nán zǐ rú fó suǒ shuō pú sà èr zhǒng yī zhě
善男子，如佛所说菩萨二种：一者、

zài jiā èr zhě chū jiā chū jiā pú sà míng wéi bǐ qiū
在家；二者、出家。出家菩萨名为比丘，

zài jiā pú sà míng yōu pó sè^夷 chū jiā pú sà chí chū jiā jiè
在家菩萨名优婆塞^夷。出家菩萨持出家戒，

shì bù wéi nán zài jiā pú sà chí zài jiā jiè shì nǎi wéi nán
是不为难；在家菩萨持在家戒，是乃为难。

hé yǐ gù zài jiā zhī rén duō è yīn yuán suǒ chán rào gù
何以故？在家之人多恶因缘所缠绕故。

yōu pó sè jiè jīng fó shuō pú sà liù zhòng èr shí bā qīng jiè
优婆塞戒经佛说菩萨六重二十八轻戒

結誦題目同合掌

¹³ 丽本：赋；永乐北藏本及龙藏本：付

¹⁴ 丽本：之；永乐北藏本及龙藏本：者

结偈：（同合掌）

míng rén rěn huì qiáng
明人忍慧强

wèi chéng fó dào jiān
未成佛道间

yì zhě shí fāng fó
一者十方佛

èr zhě mìng zhōng shí
二者命终时

sān zhě shēng shēng chù
三者生生处

sì zhě gōng dé jù
四者功德聚

wǔ zhě jīn hòu shì
五者今后世

cǐ shì zhū fó zǐ¹⁵
此是诸佛子¹⁵

jì wǒ zhuó xiàng zhě
计我著相者

miè shòu¹⁶ qǔ zhèng zhě
灭寿¹⁶取证者

yù zhǎng pú tí miáo
欲长菩提苗

yīng dāng jìng guān chá
应当静观察

bù shēng yì bú miè
不生亦不灭

bù yī yì bú yì
不一亦不异

rú shì yì xīn zhōng
如是一心中

pú sà suǒ yīng zuò
菩萨所应作

yú xué yú wú xué
于学于无学

shì míng dì yī dào
是名第一道

yí qiè xì lùn è¹⁷
一切戏论恶¹⁷

zhū fó sà pó rě
诸佛萨婆若

shì gù zhū fó zǐ
是故诸佛子

yú zhū fó jìng jiè
于诸佛净戒

néng chí rú shì fǎ
能持如是法

ān huò wǔ zhǒng lì
安获五种利

mǐn niàn cháng shǒu hù
愍念常守护

zhèng jiàn xīn huān xǐ
正见心欢喜

wéi zhū pú sà yǒu
为诸菩萨友

jiè dù xī chéng jiù
戒度悉成就

xìng jiè fú huì mǎn
性戒福慧满

zhì zhě shàn sī liàng
智者善思量

bù néng xìn shì fǎ
不能信是法

yì fēi xià zhǒng chù
亦非下种处

guāng míng zhào shì jiān
光明照世间

zhū fǎ zhēn shí xiàng
诸法真实相

bù cháng fù bú duàn
不常复不断

bù lái yì bú qù
不来亦不去

fāng biàn qín zhuāng yán
方便勤庄严

yīng dāng cì dì xué
应当次第学

wù shēng fēn bié xiǎng
勿生分别想

yì míng mó hē yǎn
亦名摩诃衍

xī cóng¹⁸ shì chù miè
悉从¹⁸是处灭

xī yóu shì chù chū
悉由是处出

yí fā dà yǒng měng
宜发大勇猛

hù chí rú míng zhū
护持如明珠

¹⁵ 丽本：佛行處；永乐北藏本及龙藏本：諸佛子

¹⁶ 丽本：盡；永乐北藏本及龙藏本：壽

¹⁷ 丽本：處；永乐北藏本及龙藏本：惡

¹⁸ 丽本：由；永乐北藏本及龙藏本：從

guò qù zhū pú sà
过去诸菩萨

yǐ yú shì zhōng xué
已于是中学

wèi lái zhě dāng xué
未来者当学

xiàn zài zhě jīn xué
现在者今学

cǐ shì fó xíng chù
此是佛行处

shèngzhǔ suǒ chēng tàn
圣主所称叹

wǒ yǐ suí shùn shuō
我已随顺说

fú dé wú liàng jù
福德无量聚

huí yǐ shī zhòngshēng
回以施众生

gòng xiàng yī qiè zhì
共向一切智

yuàn wén shì fǎ zhě
愿闻是法者

jí dé chéng fó dào
疾得成佛道

尺鸣一击。

回向：

sòng jiè gōng dé shū shèng xíng
诵戒功德殊胜行

诵者起座

wú biān shèng fú jiē huí xiàng
无边胜福皆回向

pǔ yuàn chén nì zhū yǒu qíng
普愿沉溺诸有情

到佛前

sù wǎng wú liàng guāng fó chà
速往无量光佛刹

一拜

shí fāng sān shì yī qiè fó
十方三世一切佛

二拜

yī qiè pú sà mó hē sà
一切菩萨摩诃萨

三拜

mó hē bō rě bō luó mì
摩诃般若波罗蜜

问讯

敬谢词：（诵者合掌一人说）

jìng xiè dà zhòng zhòngchāisòng jiè sān yè
（某甲）敬谢大众！众差诵戒，三业

bù qín jiè wénshēng sè zuò jiǔ yán chí lìngzhòngshēngnǎo
不勤，戒文生涩，坐久延迟，令众生恼，

wàngzhòng cí bēi bù shī huān xǐ
望众慈悲，布施欢喜。（问讯）

南无护法韦驮尊天菩萨

版本说明

根据涇水长白沙门月璧《优婆塞菩萨戒诵戒仪式》校对注音，句读及注音仅供参考。仁慧草堂免费结缘品，切莫用作商业用途。

在家菩薩戒六重二
十八輕戒課誦儀規

南無本師釋迦牟尼佛

zài jiā pú sà jiè liù zhòng èr shí
在家菩萨戒六重二十

bā qīng jiè kè sòng yí guī
八轻戒课诵仪规

香赞：

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáo
炉香乍爇。法界蒙薰。诸佛海会悉遥

wén suí chù jié xiáng yún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquán
闻。随处结祥云。诚意方殷。诸佛现全

shēn
身。

ná mó yún lái jí pú sà mó hē sà
南无云来集菩萨摩诃萨（三称三拜）

（唱圣号时，观想十方大菩萨皆如云来集会，听诵戒）

ná mó hǎi huì yún lái jí pú sà mó hē sà
南无海会云来集菩萨摩诃萨

（唱此句时诵者至文殊菩萨座前及主事者宿优婆塞、优婆夷前各问讯一次然后上座）

忏悔偈：（大众同唱）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴

cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng jīn duì fó qián qiú chàn huǐ
从身语意之所生 今对佛前求忏悔

（拜下，起）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴

cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng yī qiè zuì zhàng jiē chàn huǐ
从身语意之所生 一切罪障皆忏悔

（拜下，起）

wǎng xī suǒ zào zhū è yè jiē yóu wú shǐ tān chēn chī
往昔所造诸恶业 皆由无始贪瞋痴

cóngshēn yǔ yì zhī suǒshēng yī qiè zuì gēn jiē chàn huǐ
从身语意之所生 一切罪根皆忏悔

（拜下，起）

dǐng lǐ pú sà jiè dé jiè hé shàngběn shī shì jiā móu
顶礼菩萨戒得戒和尚本师释迦牟

ní fó
尼佛（一称一拜）

dǐng lǐ pú sà jiè jié mó ē shē lí wénshū shī lì pú
顶礼菩萨戒羯磨阿奢黎文殊师利菩

sà
萨 (一称一拜)

dǐng lǐ pú sà jiè jiàoshòu ē shē lí mí lè pú sà
顶礼菩萨戒教授阿奢黎弥勒菩萨 (一

称一拜)

dǐng lǐ pú sà jiè zūnzhèng shí fāng yí qiè rú lái (一称

一拜)

开经偈：

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

sān jù jìng jiè nán dé wén jīng yú wú liàng jù zhī jié
三聚净戒难得闻 经于无量俱胝劫

dú sòngshòu chí yì rú shì rú shuō xiū xíng zhě gèng nán
读诵受持亦如是 如说修行者更难

请指示偈：(诵者白众，同合掌)

qǐ shǒu hé nán jìng bó dà zhòng zhòngchāisòng jiè
某甲稽首和南，敬白大众：众差诵戒，

kǒng yǒu cuò wù yuàn tóng sòng zhě cí bēi zhǐ shì
恐有错误，愿同诵者，慈悲指示。

作前方便：(诵者问，大众答)

zhòng jí fǒu
问：众集否？

zhòng yǐ jí
答：众已集。

hé hé fǒu
问：和合否？

hé hé
答：和合。

cǐ zhōng wèi shòu pú sà jiè jí bù qīng jìng zhě chū
问：此中未受菩萨戒及不清净者出

fǒu
否？

cǐ zhōng wú wèi shòu pú sà jiè jí bù qīng jìng zhě
答：此中无未受菩萨戒及不清净者。

bù lái zhǔ shòu pú sà yǒu jǐ rén shuō yù jí qīng
问：不来嘱受菩萨有几人说欲及清

jìng
净？

cǐ zhōng wú shuō yù jí qīng jìng zhě
答：此中无说欲及清净者。

zhòng jí hé hé hé suǒ zuò wéi
问：众集和合何所作为？

shuō jiè bù sà
答：说戒布萨。

诵戒序：

pú sà jiè zhòngděng dì tīng
菩萨戒众等谛听：

guī mìng lú shè nà	shí fāng jīn gāng fó
归命卢舍那	十方金刚佛
yì lǐ qián lùn zhǔ	dāng jué cí shì zūn
亦礼前论主	当觉慈世尊
jīn shuō sān jù jiè	pú sà xián gòng tīng
今说三聚戒	菩萨咸共听
jiè rú dà míng dēng	néng xiāo cháng yè àn
戒如大明灯	能消长夜暗
jiè rú zhēn bǎo jìng	zhào fǎ jìn wú yí
戒如真宝镜	照法尽无遗
jiè rú mó ní zhū	yù wù jì pín qióng
戒如摩尼珠	雨物济贫穷
lí shì sù chéng fó	wéi cǐ fǎ wéi zuì
离世速成佛	唯此法为最
shì gù zhū pú sà	yīng dāng qín hù chí
是故诸菩萨	应当勤护持

zhū dà dé chūnfēn sì yuè rì wéi yī shí 从腊月十六日至
诸大德，春分四月日为一时。 四月十五日，名

为春分；从四月十六日至八月十五日，名为夏分；从八月十六日至腊月十五日，名为冬分；今先标春分，后二分应随时改之。 **半月日**

yǐ guò 腊月尽为半月，正月十五为一月，正月尽为一月半，二月十五为两月，二月尽为两月半，三月十五为三月，三月尽为三月半，四月十五

为四月。余夏冬二 **少一夜，余有一夜三月半日在。**

少一夜者，谓腊月尽，日间布萨，以今夜犹属今日，夜分未滿，故云少也，余有一夜者，以未滿故，尚余有一夜也，若于初夜中夜布萨，应云少半夜，余有半夜

也，佛不听后夜布萨，恐布萨未盡，明相已出，则是二日共一布萨，便成非法也，若正月十五日布萨，应云少一夜，余有一夜三月日在，自余半月半月，但改

下句，如正月尽布萨，改云两月半在，二月十五日，应云两月日在，二月尽，应云一月半在，三月十五日，应云一月日在，三月尽，应云半月日在，如遇闰月，

还依正月 **老死至近，佛法欲灭。诸大德优婆塞、**

yōu pó yí wèi dé dào gù yī xīn qín qiú jīng jìn suǒ yǐ zhě
优婆夷为得道故，一心勤求精进。所以者

hé zhū fó yī xīn qín qiú jīng jìn gù dé ā nòuduō luó sān
何？诸佛一心勤求精进故，得阿耨多罗三

miǎosān pú tí hé kuàng yú shàndào fǎ gè wénqiángjiàn
藐三菩提。何况余善道法？各闻强健

shí nǚ lì qín xiū shàn rú hé bù qiú dào ān kě xū dài
时，努力勤修善。如何不求道？安可须待

lǎo yù hé lè hū shì rì yǐ guò mìng yì suí jiǎn rú
老？欲何乐乎？是日已过，命亦随减，如

shǎoshuǐ yú sī yǒu hé lè
少水鱼，斯有何乐？

zhū fó zǐ děng hé zhǎng zhì xīn tīng wǒ jīn yù shuō
诸佛子等，合掌至心听，我今欲说

zhū fó dà jiè xù zhòng jí mò rán tīng zì zhī yǒu zuì dāng
诸佛大戒序。众集默然听，自知有罪当

chàn huǐ chàn huǐ jí ān lè bú chàn huǐ zuì yì shēn wú
忏悔，忏悔即安乐，不忏悔罪益深。无

zuì zhě mò rán mò rán gù dāng zhī zhòng qīng jìng zhū dà
罪者默然，默然故，当知众清净。诸大

dé yōu pó sè yōu pó yí děng dì tīng fó miè dù hòu yú
德优婆塞、优婆夷等谛听，佛灭度后，于

mò fǎ zhōng yīng dāng zūn jìng bō luó tí mù chā bō luó tí mù
末法中，应当尊敬波罗提木叉，波罗提木

chā zhě jí shì cǐ jiè chí cǐ jiè shí rú àn yù míng rú
叉者即是此戒，持此戒时，如暗遇明，如

pín rén dé bǎo rú bìng zhě dé chài rú qiú xì chū yù rú
贫人得宝，如病者得瘥，如囚系出狱，如

yuǎn xíng zhě dé guī dāng zhī cǐ zé shì zhòng děng dà shī ruò
远行者得归。当知此则是众等大师，若

fó zhù shì wú yì cǐ yě bù xīn nán shēng shàn xīn nán fā
佛住世，无异此也。怖心难生，善心难发，

gù jīng yún wù qīng xiǎo zuì yǐ wéi wú yāng shuǐ dī suī wēi
故经云：‘勿轻小罪，以为无殃；水滴虽微，

jiàn yíng dà qì chà nà zào zuì yāng duò wú jiàn yī shī rén
渐盈大器。刹那造罪，殃堕无间；一失人

shēn wàn jié bú fù zhuàng sè bù tíng yóu rú bēn mǎ
身，万劫不复。壮色不停，犹如奔马；

rén mìng wú cháng guò yú shān shuǐ jīn rì suī cún míng yì
人命无常，过于山水。今日虽存，明亦

nán bǎo zhòng děng gè gè yī xīn qín xiū jīng jìn shèn wù xiè
难保。众等各各一心勤修精进，慎勿懈

dài lǎn duò shuì mián zòng yì yè jí shè xīn cún niàn
怠、懒惰、睡眠、纵意。夜即摄心，存念

sān bǎo mò yǐ kōng guò tú shè pí láo hòu dài shēn huǐ
三宝。莫以空过，徒设疲劳，后代深悔。’

zhòng děng gè gè yī xīn jǐn yī cǐ jiè rú fǎ xiū xíng yīng
众等各各一心谨依此戒，如法修行，应

dāng xué
当学。

诘问：

zhū dà dé jīn yuè shí wú rì zuò bù sà shuō pú sà
诸大德！今_白月_黑十_五日作布萨，说菩萨

jiè zhòng dāng yī xīn shàn tīng yǒu zuì zhě fā lù wú zuì
戒，众当一心善听，有罪者发露，无罪

zhě mò rán mò rán gù dāng zhī zhū dà dé qīng jìng kān shuō
者默然。默然故，当知诸大德清净，堪说

pú sà jiè yǐ shuō pú sà jiè xù jìng jīn wèn zhū dà dé
菩萨戒。已说菩萨戒序竟。今问诸大德，

shì zhōng qīng jìng fǒu 三问三打鸣尺
是中清净否？

zhū dà dé shì zhōngqīngjìng mò rán gù shì shì
诸大德，是中清净，默然故，是事

rúshì chí
如是持。

jīn sòng liù zhòng èr shí bā qīng pú sà jiè shàn sī
今诵六重、二十八轻菩萨戒，善思

niàn zhī ruò yǒu fàn zhě dāng chàn huǐ chàn huǐ zé ān lè
念之，若有犯者当忏悔，忏悔则安乐。

yōu pó sè jiè jīng fó shuō pú sà liù 优婆塞戒经佛说菩萨六

zhòng èr shí bā qīng jiè 重二十八轻戒诵题目时 大众合掌

六重戒：（正诵戒本大众放掌）

【杀戒第一】

shànnán zǐ yōu pó sè jiè suī wèishēnmìng nǎi
善男子，优婆塞^夷戒¹，虽为身命²，乃

zhì yǐ zǐ xī bù yīngshā ruò shòu jiè yǐ ruò kǒujiào shā
至蚊子悉不应杀。若受戒已，若口教杀，

ruò shēn zì shā shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng
若身自杀，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚

bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì
不能得暖法，况须陀洹至阿那含？是

míng pò jiè yōu pó sè chòu yōu pó sè zhān tuó luó yōu pó
名破戒优婆塞^夷、臭优婆塞^夷、旃陀罗优婆

sè gòu yōu pó sè jié yōu pó sè shì míng chū zhòng
塞^夷、垢优婆塞^夷、结优婆塞^夷，是名初重。

【盗戒第二】

yōu pó sè jiè suī wèishēnmìng bù dé tōu dào nǎi
优婆塞^夷戒，虽为身命，不得偷盗乃

zhì yī qián ruò pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè
至一钱。若破是戒，是人即失优婆塞^夷戒。

shì rén shàng bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà
是人尚不能得暖法，况须陀洹至阿那

hán shì míng pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu
含？是名破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、

jié yōu pó sè shì míng èr zhòng
结优婆塞^夷，是名二重。

【大妄语戒第三】

yōu pó sè jiè suī wèishēnmìng bù dé xū shuō wǒ
优婆塞^夷戒，虽为身命，不得虚说我

dé bú jìngguān zhì ē nà hán ruò pò shì jiè shì rén jí shī
得不净观至阿那含。若破是戒，是人即失

¹ 丽本：受持戒已；永乐北藏本及龙藏本：戒

² 丽本：天女；永乐北藏本及龙藏本：天女；校勘：身命

yōu pó sè jiè shì rén shàng bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū
 优婆塞^夷戒。是人尚不能得暖法，况须
 tuó huán zhì ē nà hán shì míng pò jiè yōu pó sè chòu
 陀洹至阿那含？是名破戒优婆塞^夷，臭、
 zhān tuó luó gòu jié yōu pó sè shì míng sān zhòng
 旃陀罗、垢、结优婆塞^夷，是名三重。

【邪淫戒第四】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé xié yín ruò
 优婆塞^夷戒，虽为身命，不得邪淫。若
 pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng bù
 破是戒，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚不
 néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì míng
 能得暖法，况须陀洹至阿那含？是名
 pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu pó
 破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、结优婆
 sè shì míng sì zhòng
 塞^夷，是名四重。

【说四众过戒第五】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé xuān shuō bǐ
 优婆塞^夷戒，虽为身命，不得宣说比
 qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí suǒ yǒu guò zuì
 丘、比丘尼、优婆塞^夷、优婆夷所有过罪。
 ruò pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng
 若破是戒，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚
 bù néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì
 不能得暖法，况须陀洹至阿那含？是
 míng pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu
 名破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、结优
 pó sè shì míng wǔ zhòng
 婆塞^夷，是名五重。

【酤酒戒第六】

yōu pó sè jiè suī wèi shēn mìng bù dé gū jiǔ ruò
 优婆塞^夷戒，虽为身命，不得酤酒。若
 pò shì jiè shì rén jí shī yōu pó sè jiè shì rén shàng bù
 破是戒，是人即失优婆塞^夷戒。是人尚不
 néng dé nuǎn fǎ kuàng xū tuó huán zhì ē nà hán shì míng
 能得暖法，况须陀洹至阿那含？是名
 pò jiè yōu pó sè chòu zhān tuó luó gòu jié yōu pó
 破戒优婆塞^夷，臭、旃陀罗、垢、结优婆
 sè shì míng liù zhòng
 塞^夷，是名六重。

shàn nán zǐ ruò shòu rú shì yōu pó sè jiè néng zhì
 善男子，若受如是优婆塞^夷戒，能至
 xīn chí bú lìng huǐ fàn zé néng huò dé rú shì jiè guǒ shàn
 心持，不令毁犯，则能获得如是戒果。善
 nán zǐ yōu pó sè jiè míng wéi yīng luò míng wéi zhuāng yán
 男子，优婆塞^夷戒名为瓔珞，名为庄严。

qí xiāngwēimiào xūn wú bú biàn zhē bú shàn fǎ wéishàn
 其香微妙，熏无不遍³。遮不善法，为善
 fǎ lǜ jí shì wú shàngmiàobǎo zhī zàng shàng zú zhǒngxìng
 法律，即是无上妙宝之藏、上族种姓、
 dà jì jìngchù shì gānlòu wèi shēngshàn fǎ dì zhí fā shì
 大寂静处，是甘露味，生善法地。直发是
 xīn shàng dé rú shì wú liàng lì yì kuàng fù yī xīn shòu chí
 心尚得如是无量利益，况复一心受持
 bù huǐ
 不毁？

二十八轻戒：

【不供养父母师长戒第一】

shànnán zǐ rú fó shuōyán ruò yōu pó sè shòu chí
 善男子，如佛说言：若优婆塞^夷受持
 jiè yǐ bù nénggòngyǎng fù mǔ shī zhǎng shì yōu pó sè
 戒已，不能供养父母、师长，是优婆塞
 dé shī yì zuì bù qǐ duòluò bú jìng yǒuzuò
^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【耽乐饮酒戒第二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dānyào yǐn jiǔ shì yōu
 若优婆塞^夷受持戒已，耽乐饮酒，是优
 pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duòluò bú jìng yǒuzuò
^夷婆塞得失意罪，不起堕落，不净有作。

【不瞻病苦戒第三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ è xīn bù néngzhān
 若优婆塞^夷受持戒已，恶心⁴不能瞻
 shì bìng kǔ shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duòluò
 视病苦，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，
 bú jìng yǒuzuò
 不净有作。

【见乞不与戒第四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ jiàn yǒu qǐ zhě bù
 若优婆塞^夷受持戒已，见有乞者，不
 néng duōshǎo suí yí gài fēn yǔ kōngqiǎnhuánzhě shì yōu
 能多少随宜丐分⁵与，空遣还者，是优
 pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duòluò bú jìng yǒuzuò
^夷婆塞得失意罪，不起堕落，不净有作。

【见四众尊长不承礼拜戒第五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò jiàn bǐ qiū bǐ qiū

³ 丽本：边界；永乐北藏本及龙藏本：不遍

⁴ 丽本：污恶；永乐北藏本及龙藏本：恶心

⁵ 丽本：分；永乐北藏本及龙藏本：勾分

ní zhǎnglǎo xiān sù yōu pó sè yōu pó yí děng bù
尼、长老、先宿优婆塞、优婆夷等，不
qǐ chéngyíng lǐ bài wèn xùn shì yōu pó sè dé shī yì
起承迎、礼拜、问讯，是优婆塞夷得失意
zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
罪，不起堕落，不净有作。

【见四众毁戒心生骄慢戒第六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò jiàn bǐ qiū bǐ qiū
若优婆塞夷受持戒已，若见比丘、比丘
ní yōu pó sè yōu pó yí huǐ suǒ shòu jiè xīn shēng jiāo màn
尼、优婆塞、优婆夷毁所受戒，心生 憍慢，
yán wǒ shèng bǐ bǐ bù rú wǒ shì yōu pó sè dé shī yì zuì
言我胜彼，彼不如我，是优婆塞夷得失意罪，
bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【不持六斋戒第七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ yī yuè zhī zhōng bù
若优婆塞夷受持戒已，一⁷月之中不
néng liù rì shòu chí bā jiè gòng yǎng sān bǎo shì yōu pó sè
能六日受持八戒，供 养三宝，是优婆塞
dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【不往听法戒第八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sì shí lǐ zhōng yǒu jiǎng
若优婆塞夷受持戒已，四十里 中有讲
fǎ chù bù néng wǎng tīng shì yōu pó sè dé shī yì zuì
法处，不能 往听，是优婆塞夷得失意罪，
bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【受僧用物戒第九】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ shòu zhāo tí sēng wò jù
若优婆塞夷受持戒已，受 招提僧卧具
chuáng zuò shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
床 座，是优婆塞夷得失意罪，不起堕落，
bù jìng yǒu zuò
不净有作。

【饮虫水戒第十】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ yí shuǐ yǒu chóng gù
若优婆塞夷受持戒已，疑水有虫，故
biàn yǐn zhī shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
便饮之，是优婆塞夷得失意罪，不起堕落，
bù jìng yǒu zuò
不净有作。

⁶ 丽本：諸優；永乐北藏本及龙藏本：優

⁷ 丽本：月；永乐北藏本及龙藏本：一

【险难独行戒第十一】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xiǎn nán zhī chù wú bàn
若优婆塞^夷受持戒已，险难之处无伴

dú xíng shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
独行，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
净有作。

【独宿尼寺戒第十二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dú sù ní sì shì yōu
若优婆塞^夷受持戒已，独宿尼寺，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【为财打人戒第十三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ wèi yú cái mìng dǎ mà
若优婆塞^夷受持戒已，为于财命，打骂

nú bì tóng pú wài rén shì yōu pó sè dé shī yì zuì
奴婢、僮仆、外人，是优婆塞^夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【残食施四众戒第十四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yǐ cán shí shī yú
若优婆塞^夷受持戒已，若以残食施于

bǐ qiū bǐ qiū ní yōu pó sè yōu pó yí shì yōu pó sè
比丘、比丘尼、优婆塞、优婆夷，是优婆塞

夷^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【蓄猫狸戒第十五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò xù māo lí shì yōu
若优婆塞^夷受持戒已，若畜猫狸，是优

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不净有作。

【蓄养畜兽不净施戒第十六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xù yǎng xiàng mǎ
若优婆塞^夷受持戒已，畜养象、马、

niú yáng tuó lú yī qiè chù shòu bú zuò jìng shī wèi shòu⁸
牛、羊、驼、驴一切畜兽，不作净施未⁸受

jiè zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
戒者，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
净有作。

⁸ 丽本：未；永乐北藏本及龙藏本：求；校勘：未

【不蓄三衣、钵、杖戒第十七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò bù chǔ xù sēng qié
若优婆塞^夷受持戒已，若不储蓄僧伽

lí yī bō xī zhàng shì yōu pó sè dé shī yì zuì
梨衣、钵⁹、锡杖，是优婆塞^夷得失意罪，

bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
不起堕落，不净有作。

【作田不求净水、陆种处戒第十八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò wèi shēn mìng xū tián
若优婆塞^夷受持戒已，若为身命须田

zuò zhě bù qiú jìng shuǐ jí lù zhòng chù shì yōu pó sè dé
作者，不求净水及陆种¹⁰处，是优婆塞^夷得

shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
失意罪，不起堕落，不净有作。

【市场贩卖斗秤不平戒第十九】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ wèi yú shēn mìng ruò
若优婆塞^夷受持戒已，为于身命，若

zuò shì yì dòu chèn mài wù yī shuō jià yǐ bù dé qián què
作市易斗秤卖物，一说价已，不得前却

shě jiàn qù guì dòu chèn liàng wù rèn qián píng yòng rú qí bù
舍贱趣贵；斗秤量物任前平用，如其不

píng yīng yù lìng píng ruò bù rú shì shì yōu pó sè dé shī
平，应语令平，若不如是，是优婆塞^夷得失

yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
意罪，不起堕落，不净有作。

【非时非处行欲戒第二十】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yú fēi chù fēi shí
若优婆塞^夷受持戒已，若于非处非时

xíng yù shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú
行欲，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，不

jìng yǒu zuò
净有作。

【商估不输官税戒第二十一】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ shāng gū fàn mài bù shū
若优婆塞^夷受持戒已，商估贩卖不输

guān shuì dào qì qù zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù
官税，盗弃去者，是优婆塞^夷得失意罪，不

qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
起堕落，不净有作。

【犯国制戒第二十二】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò fàn guó zhì shì yōu
若优婆塞^夷受持戒已，若犯国制，是优

⁹ 丽本：鉢盂；永乐北藏本及龙藏本：鉢

¹⁰ 丽本：稼；永乐北藏本及龙藏本：種

pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò bú jìng yǒu zuò
 婆塞^夷 得失意罪，不起堕落，不净有作。

【得新食不先供三宝戒第二十三】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò dé xīn gǔ guǒ lǚ
 若优婆塞^夷 受持戒已，若得新谷、果蓏

11、菜茹，不先奉献供养三宝先自受者，

是优婆塞^夷 得失意罪，不起堕落，不净有作。

【僧不听说法辄自作戒第二十四】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sēng ruò bù tīng shuō fǎ
 若优婆塞^夷 受持戒已，僧若不听说法

赞叹，辄自作者，是优婆塞^夷 得失意罪，不

起堕落，不净有作。

【在五众前行戒第二十五】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ dào lù ruò zài bǐ qiū¹²、
 若优婆塞^夷 受持戒已，道路若在比丘¹²、

沙弥前行，是优婆塞^夷 得失意罪，不起堕落，

不净有作。

【僧食不公分戒第二十六】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ sēng zhōng fù shí ruò
 若优婆塞^夷 受持戒已，僧中付¹³食，若

偏为师选择美好过分与者¹⁴，是优婆塞^夷

得失意罪，不起堕落，不净有作。

【养蚕戒第二十七】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ ruò yǎng cán zhě shì
 若优婆塞^夷 受持戒已，若养蚕者，是

优婆塞^夷 得失意罪，不起堕落，不净有作。

【行路见病舍去戒第二十八】

ruò yōu pó sè shòu chí jiè yǐ xíng lù zhī shí yù jiàn
 若优婆塞^夷 受持戒已，行路之时，遇见

病者，不住瞻视、为作方便、付嘱所在而

11 丽本：苽；永乐北藏本及龙藏本：蓏

12 丽本：诸比丘前；永乐北藏本及龙藏本：比丘

13 丽本：赋；永乐北藏本及龙藏本：付

14 丽本：之；永乐北藏本及龙藏本：者

shě qù zhě shì yōu pó sè dé shī yì zuì bù qǐ duò luò
舍去者，是优婆塞^夷得失意罪，不起堕落，
bú jìng yǒu zuò
不净有作。

shàn nán zǐ ruò yōu pó sè zhì xīn néng shòu chí rú shì
善男子，若优婆塞^夷至心能受持如是
jiè shì rén míng wéi yōu pó sè zhōng fēn tuó lì huā yōu pó
戒，是人名为优婆塞^夷中分陀利华、优婆
sè zhōng wēi miào shàng xiāng yōu pó sè zhōng qīng jìng lián huā
塞^夷中微妙^夷上香，优婆塞^夷中清净莲华、
yōu pó sè zhōng zhēn shí zhēn bǎo yōu pó sè zhōng zhàng fū
优婆塞^夷中真实珍宝、优婆塞^夷中丈夫
zhī rén
之人！

shàn nán zǐ rú fó suǒ shuō pú sà èr zhǒng yī zhě
善男子，如佛所说菩萨二种：一者、
zài jiā èr zhě chū jiā chū jiā pú sà míng wéi bǐ qiū
在家；二者、出家。出家菩萨名为比丘，
zài jiā pú sà míng yōu pó sè chū jiā pú sà chí chū jiā jiè
在家菩萨名优婆塞。出家菩萨持出家戒，
shì bù wéi nán zài jiā pú sà chí zài jiā jiè shì nǎi wéi nán
是不为难；在家菩萨持在家戒，是乃为难。
hé yǐ gù zài jiā zhī rén duō è yīn yuán suǒ chán rào gù
何以故？在家之人多恶因缘所缠绕故。

yōu pó sè jiè jīng fó shuō pú sà liù zhòng èr shí bā qīng
优婆塞戒经佛说菩萨六重二十八轻

jiè 戒
結誦題目
同合掌

结偈：（同合掌）

míng rén rěn huì qiáng	néng chí rú shì fǎ
明人忍慧强	能持如是法
wèi chéng fó dào jiān	ān huò wǔ zhǒng lì
未成佛道间	安获五种利
yī zhě shí fāng fó	mǐn niàn cháng shǒu hù
一者十方佛	愍念常守护
èr zhě mìng zhōng shí	zhèng jiàn xīn huān xǐ
二者命终时	正见心欢喜
sān zhě shēng shēng chù	wéi zhū pú sà yǒu
三者生生处	为诸菩萨友
sì zhě gōng dé jù	jiè dù xī chéng jiù
四者功德聚	戒度悉成就
wǔ zhě jīn hòu shì	xìng jiè fú huì mǎn
五者今后世	性戒福慧满
cǐ shì zhū fó zǐ ¹⁵	zhì zhě shàn sī liàng
此是诸佛子 ¹⁵	智者善思量
jì wǒ zhuó xiàng zhě	bù néng xìn shì fǎ
计我著相者	不能信是法

¹⁵ 丽本：佛行處；永乐北藏本及龙藏本：諸佛子

mièshòu ¹⁶ qǔ zhèngzhě	yì fēi xià zhǒng chù
灭寿 ¹⁶ 取证者	亦非下种处
yù zhǎng pú tí miáo	guāngmíngzhào shì jiān
欲长菩提苗	光明照世间
yīngdāng jìng guānchá	zhū fǎ zhēn shí xiàng
应当静观察	诸法真实相
bù shēng yì bú miè	bù cháng fù bú duàn
不生亦不灭	不常复不断
bù yī yì bú yì	bù lái yì bú qù
不一亦不异	不来亦不去
rú shì yì xīn zhōng	fāngbiàn qín zhuāngyán
如是一心中	方便勤庄严
pú sà suǒ yīng zuò	yīng dāng cì dì xué
菩萨所应作	应当次第学
yú xué yú wú xué	wù shēng fēn bié xiǎng
于学于无学	勿生分别想
shì míng dì yī dào	yì míng mó hē yǎn
是名第一道	亦名摩诃衍
yí qiè xì lùn è ¹⁷	xī cóng ¹⁸ shì chù miè
一切戏论恶 ¹⁷	悉从 ¹⁸ 是处灭
zhū fó sà pó rě	xī yóu shì chù chū
诸佛萨婆若	悉由是处出
shì gù zhū fó zǐ	yí fā dà yǒng měng
是故诸佛子	宜发大勇猛
yú zhū fó jìng jiè	hù chí rú míng zhū
于诸佛净戒	护持如明珠
guò qù zhū pú sà	yǐ yú shì zhōng xué
过去诸菩萨	已于是中学
wèi lái zhě dāng xué	xiàn zài zhě jīn xué
未来者当学	现在者今学
cǐ shì fó xíng chù	shèngzhǔ suǒ chēng tàn
此是佛行处	圣主所称叹
wǒ yǐ suí shùn shuō	fú dé wú liàng jù
我已随顺说	福德无量聚
huí yǐ shī zhòngshēng	gòng xiàng yí qiè zhì
回以施众生	共向一切智
yuàn wén shì fǎ zhě	jí dé chéng fó dào
愿闻是法者	疾得成佛道

功德回向文：

sòng jiè gōng dé shū shèng xíng 诵戒功德殊胜行 诵者起座
 wú biān shèng fú jiē huí xiàng 无边胜福皆回向
 pǔ yuàn chén nì zhū zhòngshēng 普愿沉溺诸众生 到佛前

¹⁶ 丽本：盡；永乐北藏本及龙藏本：壽

¹⁷ 丽本：處；永乐北藏本及龙藏本：惡

¹⁸ 丽本：由；永乐北藏本及龙藏本：從

sù wǎng wú liàngguāng fó chà
速往无量光佛刹 一拜

shí fāng sān shì yí qiè fó
十方三世一切佛 二拜

yí qiè pú sà mó hē sà
一切菩萨摩诃萨 三拜

mó hē bō rě bō luó mì
摩诃般若波罗蜜 问讯

敬谢词：（诵戒毕，下座谢众云。诵者合掌一人说）

jìng xiè dà zhòng zhòngchāisòng jiè sān yè
（某甲）敬谢大众，众差诵戒，三业

bù qín jiè wénshēng sè zuò jiǔ yán chí lìngzhòngshēngnǎo
不勤，戒文生涩，坐久延迟，令众生恼，

wàngzhòng cí bēi bù shī huān xǐ
望众慈悲，布施欢喜。（问讯）

礼佛三拜（完）

在家菩萨戒六重二十八轻戒课诵仪规

注：居士受了菩萨戒，必须每半月半月诵戒。若有犯二十八轻，或犯六重戒中品、下品，应在知戒律的出家人前发露忏悔（通常在比丘前忏悔，若没有比丘，可在比丘尼前，依此类推），没有比丘、比丘尼，沙弥前也可忏悔，沙弥、沙弥尼必须受过十条戒且持戒清净。若犯上品根本重罪应取相忏。没有出家众在佛前发露忏悔，立誓断相续心，永不再犯，即可灭罪。一人也要诵戒，在家供佛相烧香。

南无护法韦驮尊天菩萨

版本说明

根据网络版整理，其中戒文根据乾隆大藏经本校正。句读及注音仅供参考。仁慈草堂免费结缘品，切莫用作商业用途。